

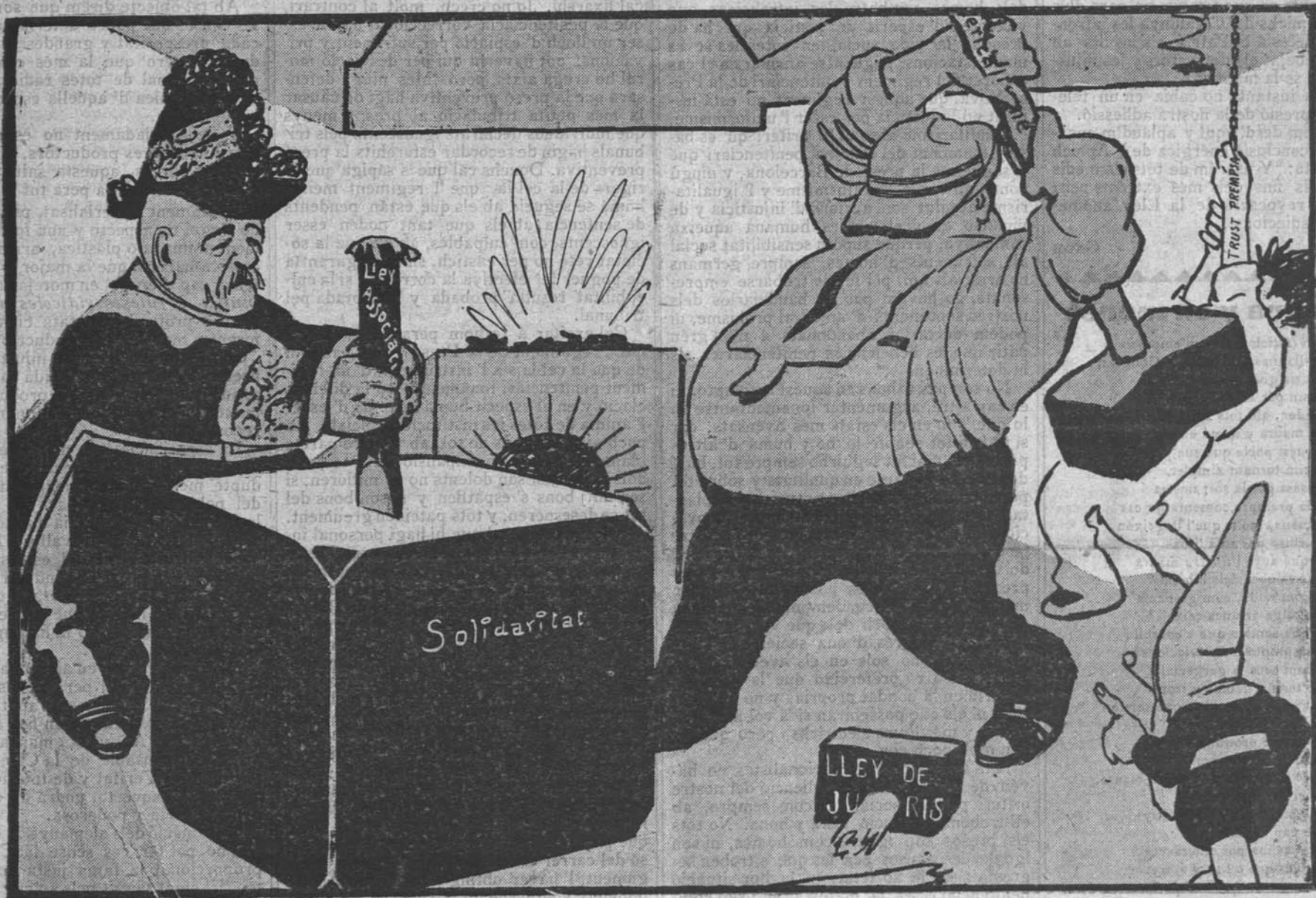
LA TRALLA

Surt el divendres

Canuda, 15, pral.

Essent nacionalista l'acció que en el nostre poble realisa la Unió, tenen el dret y'l dever de cooperarhi tots els catalans moguts per les aspiracions del Nacionalisme, qualsevulga que sia llur pensar y sentir en materies relligioses, polítiques y socials. (DECLARACIÓ DE LA VII ASSAMBLEA DE LA UNIÓN CATALANISTA).

El ministre.—Ja cal que piquis fort.

El mano.—Encare vol que piqui més fort? ¿Que no veu l'altra massa?

El Gnom.—¡Ja poden picar, si'l blok no's vol rompre...!

EL PAPU

L'eterna mania dels governants ha estat sempre desfer coses que debilitin a Catalunya, que li restin forces pera l'seu lliure expandiment. Impostos, tractats, aranzels, sempre s'han fet ab manifestes mires a l'ensorrament de la vida industrial, agrícola y mercantil de Catalunya. Y hem anat també sempre acontentantnos ab petites concessions que no han estat més que menors danys a nostra vida nacional.

Y després, per aquelles concessions, han vingut els crits desafortats de les provincies ibèriques que 'ns han motejat de ambiciosos, de pedigueños, de descontentadizos y de egoístas essent aixís que 'ls impostos y les gavelles sols han caygut assobre de Catalunya perque sols són y han sigut aplicables a ses industries y a són comers, per la senzilla rahó de que es Catalunya la única provincia ahont existeixen industries y comers.

Y si tot aixó succehia quan, mercés als governs de tots colors, teniem dividida la opinió pública Catalana; ¿qué no farán ara pera enfonsar el ferm blok de la Solidaritat?

Ab la qüestió dels tractats ab Fransa, han comprés els governants y 'ls de la oposició que 'l blok no 's podia rompre perque si uns diputats poden representar el capital, els altres poden representar el trevall; y la

Solidaritat sab que 'ls dos factors han d'anar units pera 'l bé d' abdós y pera 'l de la terra.

Y s'han dit: ja que per aquest camí no logrém res, tirarém al dret en lo més viu: en la qüestió relligiosa; més, governants y oposicionistes espanyols sempre ruchs, no han capit qu' aixó estava previst al formar el blok y que no serán jamay obstacle al relligament, les diferenciacions en la manera de pensar en lo relligiós.

Una ocasió bona's va presentar al govern lliberal ab la mort d' En Juli. Va expedir tot seguit al gran revolucionari ab plens poders pera exacerbar els ànims dels catòlics contra 'ls anti-clericals y pera fer creixe 'l número d' aquestos... y 'l resultat si-gué—com ningú ignora—la desaprovació de tots, clericals y anticlericals, perque venia d' allà dalt.

Are el gran moret s' estudia un discurs y logra ferse aplaudir dels republicans. Després s' aixeca en sobressada y espeta un parlament pera lograr els picaments de mans dels carlins.

Pro tots aqueixos aplaudiments no troven cap resso a Catalunya, car aquí tots coneixém el timo y la Solidaritat perdurará perque no es res més que la oposició ferma y decidida a tot lo que puguin fer lliberals y conservadors turnants en el banch blau del congrés espanyol.

Perque 'ls clericals troven que la lley d' associacions es massa forta; y 'ls anti-clericals troven qu' es massa fluixa.

Y a Catalunya, ni en moret ni en sobressada ens poden enganyar ja; perque, al fi y al cap, no són pas representants d' Ella...

La tasca actual

Els enemichs de Catalunya encare que en públich fan veure que no donen cap importancia al actiu bategar de l' ànima catalana la témen ab tots els temors. L' estat d' opinió de Catalunya els fa por, l' acció solidària es avuy la pedra més grossa que s' entravessa pel camí de les comoditats governamentals; la paraula valenta y l' actitud decidida dels diputats catalans fan ja de bones a primeres imposar que sa fermesa es apoyada per tot un poble.

Proba d' aixó son els comentaris que 'ls polítics feren de l' article estúpít que va publicar l' imparcial ab motiu de la interpelació d' en Junoy.

Aquella gent que sempre s' havien fregat les mans de gust al llegir les bestieses imparcialesques, aquest cop han trobat impolítich que 'l diari castellà les emprengué encare contra de Catalunya.

Aixó, que en un país culte significaría una enrahonada orientació per part dels go-

vernants, aquí no es tal cosa, y greu sab de dirho, ni ha de esser motiu pera esperar en endevant una mellor política ni una mellor administració, ni tan sols una major estima a Catalunya.

Res d' aixó: si 'l govern y 'ls seus peixis menutis s'han sentit imposats devant de la representació catalana no ha sigut perque reconeguessin la superioritat nostra, ni perque concedissin rahó a les nostres aspiracions, ni perque s' hagin sentit equivocats en sa vella y inmutable diplomacia castellana. Lo que 'ls ha fet moderats en sos atachs a la Pàtria Catalana ha sigut la por de caure, la por de que la empenta coratjosa dels nostres polítics y economistes, armats de rahó y de fermesa els fes trontollar de son pedestal al redós dels quals els conservadors fa temps que flairen. Devant d' aquesta por s' han sentit magnànims, y han ofert arreglos y han promés la amnistia, l' amnistia reclamada que no es perdó com un indult, sino oblit de coses ben fetes y malfetes, ab la qual s' apaybagarán excitacions y s' normalisarà l' estat escepcional en que s' troba la nostra terra d' ensá dels fets inoblidables del 25 de Novembre.

Feta sentir la veu de protesta ab que Catalunya combat la Lley de Jurisdiccions, la obtenció de l' amnistia es una victòria de la Solidaritat Catalana. Ella, l' amnistia, ve a corregir erros, es com una rectificació a la

conducta seguida pels enemics de la pau d'ensà d'un any, y ella sobretot obrirà les portes de la presó als estimats amichs que hi romanen contra justícia, aplanarà les fronteres deixant tornar a sa llar als bons companys que tingueren de deixar-la, y serà llavors quan podrém passar balans d'aquest any de lluytes y d'angoixes, de revifaments y entusiasmes, de glories y de fadigues.

Pero... Si, callém, are. Vinga aquesta penyor de justícia, cuyteu a cobrir vostres erros ab el vel de l'òbit que després ja 'ls passarém els comptes. Y 'ls passarém després, perque subsistirà encare l'afront pera Catalunya, l'afront que suposa aquesta lley atentadora a la més sagrada llibertat d'opinió, y que es una bofetada a la personalitat catalana, al poble mateix en ses més enlayrades funcions de judicador.

LA TRALLA no ha enviat telegrams de felicitació als bons patricis que han defensat el pensament de Catalunya. El nostre cor ha estat ab ells en els moments que 'ls seus llabris proclamaven els nostres drets, en els moments en que tiraven en cara dels polítics enemics de Catalunya les afrentes que han fetes a la Patria, els insults ab que s'han rabejat els detractors y les injustícies ab que se la malmenen.

En aquests instants no cabia en un telegrama la expressió de la nostra adhesió.

Els felicitem desd' aquí y aplaudim encare en ells la conclusió enèrgica de l'Aplech de la Protesta: "Y usarém de tots els medis parlamentaris fins dels més extrems pera conseguir la revocació de la Lley anomenada de Jurisdiccions..."

GNOM

En maura y en moret

Me fan tan fàstich y tant m'empipen els debats-llaunes que hi ha al Congrés, que jo voldria que aquelles portes s'aparadessin per sempre més:

allí tots criden, allí tots xerren, y avuy en maura y demà en moret, fan que aquest poble que sua y calla acabi al últim tornant ximplet,

sino que passa per la sort nostra que quan la premsa comenta un cas d'aquesta mena, molts que'l llegeixen se'n volen riure per sota 'l nas.

¿Heu vist qué deya l'illustr maura contra aquesta obra dels liberals?

¿Heu vist com crida, com gesticula com qualsevolga arrenca caixals?

¿Heu vist que sembla que s'enrabihi tractant l'assumpto d'Associacions?

¿Heu vist com seca la gargamella llevant dieteris y llamps y trons?

¿y heu vist que'l grupo dels que somien ab les delícies del biberó,

a cada frasse que pronuncia com li dediquen una ovació?

Dochs tot es farsa, creyeu que en maura, que fa l'ofici de baladrer,

l'únich que busca per ell y 'ls altres es enfilarse cap al poder.

¿Heu tingut calma per enterarvos de les paraules que a tort y a dret sobre l'assumpto de que vos parlo contra d'en maura deya en moret?

¿Heu vist com deya que ell era un home que defensava la llibertat

en les creencies y en tots els ordres, que son la vida del... seu Estat?

¿Heu vist posantse la ensenya roja?

¿Heu vist titllarse de progressiu?

¿Heu vist fatxenda parlant de coses que no les pensa, pro que les diu?

¿Heu vist que varis dels que'l rodegen y alguns que's mostren esperansats,

al veure 'l sobre radicalisme, com l'aplaudeixen entusiasmat?

Donchs aquest manó val tant com l'altre, tot es mentida, tot es llautó,

l'únich que busca, lo que ambiciosa son les cireres de la nació.

Tant se'ls hi endona la lley aquesta, es una escusa que ara 'ls va be

per fer discursos, fent de passada feyna per casa y gra pel grané.

Per més que fassin, per més que diguin, tant es en maura com en moret,

jo'ls considero tan poca cosa que ni m'escalfen ni'm deixen fret,

casibé sempre se desmenteixen, avuy fan l'home y el liberal

y demà 'ls mana qualsevol plaga perque estableixin la lley del pal.

No 'ns entusiasmi tanta cridoria, que altres vegades ja 'ns ha passat,

que esvalotantse rojos y negres s'hi descobria 'l gat amagat.

Tinguém memoria, pesém les coses, examiném tots aquests plans

que potser al últim de tot resultin les conseqüencies pels catalans;

deixém que xerrin, deixém que fassin,

pro estem alerta, que tot això no es més qu' un medi per prepararnos la camalleta a nostra unió.

Viuen de trampes y de vergonyes les acaballes d'un regim mort, donchs combatémlos ab aquell tacte y el sa criteri d'un poble fort, mentres segueixen despedassantse, mentres apiloten dintre el saló grapat d'escoria, munts de bruticies, que no's neteja ab tot el sabó.

Seguim alerta, pro no'ns espantin els debats-llaunes que hi ha al Congrés, ique aquelles portes s'empetteixen com més s'aixamplen les del progrés!

PSP DE LA TRALLA

COOPERACIÓ

La campanya que s'es empresa pera fer conèixer a la opinió pública els grans defectes del regiment penitenciari que s'segueix a la Presó Nova, es justa y es humana. Es justa perque es un dever inexcusable dels homes combatre les infraccions que violenten l'esperit de justícia que ha de presidir la vida social en totes les seves manifestacions, poguentse afirmar en el cas concret del regiment penitenciari de la Presó Nova, que aquest regiment no està inspirat en la justícia per esser l'uniformisme, l'igualitarisme absolut el criteri qu' es base y fonament del sistema penitenciari que s'segueix a la presó de Barcelona, y ningú contradirà que l'uniformisme y l'igualitarisme absolut son accions d'injustícia y de violació de drets; y es humana aqueixa campanya, perque suposa sensibilitat social als sofriments d'homes, sempre germans nostres, als qui, pel fet de trobarse empresonats, no havém pas de bandejarlos dels nostres sentiments d'amor al prohisme, ni podém deixarlos abandonats a n'el greu patir que les deficiències penitenciaries els hi determinen.

No son pas rahons en aquest assumpto, ni en cap altre, argumentar fonamentantse en lo que s'fa en els estats més avensats, car si es ben fet seguir lo bó y humà d'altres pobles, es mal fet seguirho sempre tot, bo y dolent sense fixarse en qualitats y sobre tot per suposada inferioritat propia no implantar totes aquelles modificacions o innovacions que 'ls nostres sentiments y l'nostre pensament ens sugereixin. Cal, donchs, deixar-se en absolut de fer patir els nostres presos, perque altres pobles que s' diuen més civilisats els condemnen a tota mena de suplicis. Jo soch dels que veig la civilització y l'progrés d'una societat en l'humanisme, y no sols en els avensos materials; per aixó prefereixo que 'ls homes s'inspirin en la bondat propia, y no que imitin a n'els que possehirán si s'vol més màquines y més llums elèctrics, pero que tenen molt poch cor.

A n'aquest plet els nacionalistes no havém de fer res més que aplicació del nostre criteri polítich-social; y, com sempre, ab ell trobem la solució justa y bona. No tots els presos son iguals com homes, ni son iguals les causes per les que's troben segregats de la societat, ni la llur situació penitenciaria es la mateixa, ni l'seu comportament a la vida de la presó es idéntich; y no obstant, malgrat aqueixes quatre diferenciacions fonamentals, que elles soles ja exigeixen quatre modalitats penitenciaries, el regiment de la Presó Nova es inflexible, sols té una mida y un reglament, y tothom hi ha de passar, y tothom hi passa, sofrint y patint, tal com cos y esperit dels homes patirien, si, a esser possible y tenint un motillo únich a la forsa 'ls hi enmotllessim. De vegades se trenca aqueixa igualtat absoluta, pero pera pitjor, car sentiments d'odi social, o d'odi polítich, que haurien de quedar estingits al mateix instant que l'home se trova subjecte a l'acció repressiva de la lley, no sols trasbalsen la serenitat de la justícia, sino que s'entra per entre les reixes de les presons y torsen, per desgracia, reglaments. Y passa que 'ls homes que més drets tenen a consideració tant per qualitat propies, com per rahons socials, son els que més en pateixen d'aqueixa reglamentació penitenciaria uniformista y igualitaria.

La presó celular es ben evident que representa un gran progrés penitenciari, més es un progrés sempre que l'reglament de la presó sia científich y humà. Una presó no es pas les cel·les, les muralles, les reixes, les voltes y les parets groixudes; aixó es el cos, y la presó com tot cal que tinga un esperit pera que sia un organisme vivent. Aquest esperit es el reglament: si aquest reglament està inspirat en les pedres de la presó, en el fet arquitectònich, o sia que s'ha promulgat pera que sia instrument de l'edifici, es un reglament dolent, anti-humà y anti-social; are, si l're-

glament es l'expressió d'un criteri científich, social y humà, y l'edifici no passa de esser l'instrument del regiment penitenciari, el reglament es bo, y la presó celular, es de debó un gran avens penitenciari.

A la presó de Barcelona s'ha fet el reglament pera l'edifici, y per aixó resulta el regiment penitenciari, uniformista y tirànich. La cel·la es instrument penitenciari, d'efectes boníssims ben maneja; pero may ha d'esser principi y fi de l'empresonament. La salut física y moral de l'empresonat es un dipòsit sagrat del que n'es responsable la societat, que no sols ha de conservarles, sino que ha de millorarles, perque en contes de càstich y venjansa, realisi defensa y correcció. La reclusió absoluta a la cel·la es un greu perjudici a la salut del cos y a la integritat de l'esperit; aixó ningú pot desmentirho, y si algú somriu incredul, es perque respira l'ayre lliure, el sol de la llibertat li dona vida y l'esperit li viu en plena vida social, es perque no s'ha trovat jamay com enterrat en vida, en una cel·la d'una presó preventiva! Y en aixó cal fixarshi. Jo no crech, molt al contrari, que la penitenciaria correccional hagi d'esser un lloch d'espaiació per sufriment y privacions; pot haverhi qui per desviació moral ho crega aixís, però. Més ningú defensarà que la presó preventiva hagi de causar la més petita tribulació al pres, y menys que individus declarats ignoscents pels tribunals hagin de recordar esferèhits la presó preventiva. Donchs cal que's sàpiga que 'ls rigors de la cel·la, que l'regiment menys humà se segueix ab els que están pendents de sentència, ab els que tant poden esser ignoscents, com culpables, ab els que la societat reté no per càstich, sino per garantia de pòquer fer efectiva la correcció si la culpabilitat resulta probada y acceptada pel tribunal.

Cal excitar a tothom pera que's modifiqui l'reglament de la Presó Nova, ab el fi de que la cel·la sia l'instrument d'un regiment penitenciari fonamentat en la diferenciació y en el esperit humà que ha d'esser l'ànima de totes les institucions socials. Ab poch aire, ab gens de sol, ab quatre parets blanques pera sola expansió de l'esperit dels homes, si son dolents no's milloren, si son mitj bons s'espantllen y si son bons del tot se desesperen, y tots pateixen greument.

A les presons cal que hi hagi personal intel·ligentíssim, ab coneixements especials y de boníssims sentiments. Ab un regiment penitenciari com cal y ab personal de les condicions assenyalades, la presó de Barcelona seria una bona presó. Tot no es possible obtenirho, més la modificació del reglament es cosa factible y a n'aixó cal que tothom hi dirigeixi els seus esforços, car ab regiment diferenciador se corregeixen els més greus defectes de la reclusió celular tal com se realisa a la Presó Nova.

Ningú pot escusarsen de contribuir a n'aqueixa obra que's obra humanitaria y social. Potser hi hagi algú que trobi que tot es perfecte a la presó de Barcelona, fins el regiment que s'hi segueix, y que fins diga que pitjor estaven avans els presos a la presó del carrer d'Amalia. Aixó no es cap argument, l'haver obtingut una ventatja no impideix volguerne un altre, com en tot lo que es acció perfeccionadora jamay ha de posarshi punt final. Y sobre tot per les accions humanes y generoses els homes no poden en cap cas considerar que ja s'ha fet prou.

D. MARTÍ Y JULIA

¿Y en lerroux?

La Solidaritat Catalana, la concreció viril de les forces conscients de Catalunya, ha triomfat al congrés devant del govern espanyol.

Tots els diputats adictes a la voluntat catalana, han lluytat de ferm pera conseguir la lliberació dels que sofreixen empresonament per delictes polítichs adquirint aixís el noble títol d'altruistes y bons representants del poble que saben interpretar els seus desitjos humanitaris.

Sols un d'ells que s'ha posat a la mateixa tessitura dels cacichs—y s'hi ha posat en lo exterior, puig en el fons sempre ho ha sigut—no ha cooperat a n'aquesta obra. Aquest senyor es en lerroux.

Ell, el que tan ha baledrejat de lliberal y d'amigo del obrero, no ha tingut una sola paraula pels ciutadans honrats que no tenen llibertat ni pels obrers que sofreixen el jou de la persecució als llurs ideals.

Y es que ferho aixís hauria sigut combatre l'obra del govern. Y aixó de anar contra l'amo no es gayre produhent quant l'amo paga bé.

Y be val la pena de quedar bé avans ab aquest que ab els ciutadans del poble per més obreros ni més honrats que sien.

Qüestions Socials

El tecnicisme

Es inductible que quan l'exhuberancia s'estengui per totes les esferes de la nostra activitat nacional, els factors que la componen en reberán nombrosos beneficis. En sa conseqüencia es llògich que l'progrés y la prosperitat de la nostra producció en tots els ordres ens interessi d'una manera especial.

Seria, donchs, altament just qu'aquesta preocupació regnés ab intensitat per tots els que vetllém per la grandesa y la sort de Catalunya y més particularment pels que d'una manera directa tenen participació en aquell aspecte d'activitat que constitueix la característica del nostre poble.

Ens referim a la producció industrial. Y com que dintre d'aquesta hi figura com a orgue forsa influent y interessat el de la classe obrera, es natural que nosaltres consigném també aquesta necessitat per lo que pugui tenir ab ella relació.

Ab tal objecte dirém que son nombroses les causes que poden determinar una marcada prosperitat y grandesa a la nostra industria, pero que la més esmentable y la més principal de totes radica en la ensenyança técnica d'aquella especialitat a que un se dedica.

Y desgraciadament no es molt general entre 'ls nostres productors, aixís capitalistes com obrers, aquesta saludable y fecunda afició. L'apatia pera tot lo que no sigui extremament materialisat, pera tot lo que no tingui un aspecte y una forma estúpida—ment animada o plástica, arriba a tant excessiva baixesa que la major part d'ells no tenen cap escrúpol en motejar de romansos inútils y futeses ridícoles als més eminents y profunds tractats científichs de diferents industries y produccions.

Com es llògich, d'aquest injustificat menyspreu n'ha de venir una vida raquítica y migrada pera la mateixa producció, filla de manca de solidesa en els fonaments en que reposa.

La esperiencia es la mare de la Ciencia; veusquí una dita popular de les que sens dupte més fidelment manifesten l'esperit del poble que l'ha creat. No hem donat a la técnica la importancia que té supeditantnos en absolut al treball y a la producció nascut directament del esforç material, y per aixó hem creat una industria potser superior a la gerarquia moral que disfrutém al devant del món ja que entre l'obra y la rahó de la mateixa no hi ha hagut el necessari equilibri.

Nosaltres veyém en aixó una causa poderosa de greu perill pera la nostra potencia productiva. Si aquesta apatia y aquest menyspreu continúen com fins are tota ella s'estimarà. Avuy está mancada del fonament indispensable de la Ciencia que es la font de tota Veritat y de tota Rahó. Y sols quan tingui aquesta, podrà dir que efectivament es forta y poderosa.

L'afirmació dels alemanys de que la industria no pot fer res sense la Ciencia els ha proporcionat la fama justa de que disfruten. El camí seguit pels americans del Nort de subjectar totes les empreses industrials y constructores a la direcció dels tècnichs els ha portat al lloch envejable a quin tothom s'els mira. Y les industries de tots els paisos del món veureu que son més o menys avensades y respectades segons la preponderancia y domini que sobre d'elles exerceixi la Ciencia.

D'aquesta consideració s'en desprén ben clar que's de gran importancia l'tecnicisme industrial. Hém dit que de la prosperitat d'una acció en frueixen tots els factors que la realisen. Ja veyeu, donchs, com d'ella pot adquirirse aquella dignificació y millorament moral que tant necessiten les nostres classes proletaries.

¿Qué caldria fer ab aytal fi?

En parlarem en un proper article.

VALENTÍ VENTURA

Perseverancia

Entre los artistas, no hay ninguno de estos que deben su fama al gusto perturbado por ratones, pulgas y gatis; pero todos ellos poseen condiciones estimables que los hacen dignos y merecedores de los entusiasticos aplausos que anoche conquistaron

(De el progreso del dia 12 d' Octubre 1906.)

Teatro de la Casa del Pueblo

Función para mañana

La gatita blanca

(De el progreso de qualsevol dia del mes actual.)

D' HIGIENE URBANA

L' AIRE

L'aire quan es pur no té color, ni la olor ni té gust; es, com diuen els químics, incolor, inodor y insípit. Trobar aire pur en una població ahont hi ha molta gent y fabricació, es difícil; més ben dit, es impossible: pero com que a n'aquest mon tot es relatiu, desde aquella puritat tan hermosa que presenta l'aire quan ens allunyem dels centres populosos y 'ns elevem sobre 'l nivell del mar (a 1.000 mts. d'altura per exemple), fins a n'aquest tantes voltes, gustós, grogós y pudent aire, quines tres particularitats notem aixís que 'ns apropem a Barcelona; hi ha un just terme mitj dintre del qual es fa possible 'la vida' sense que l'home vegi 'l seu organisme quebrantat, envellit avans d'hora.

Procurar la puresa de l'aire es de sentit comú; tota vegada que es l'aliment que aixís que naixem introduhim en el nostre cos: gracies ab ell te lloch l'instintiu acte de la respiració, en el que cambiém constantment la sang venosa ab arterial, en el instant en que l'aire 's posa ab contacte ab els pulmons, prenent oxigen al aire inspirat y tornant ab l'expiració anhidrit ó ácid carbònic que s'ha produhit en el moment de la combustió ó cambi de sang.

Aquest sol fet que's repeteix, aproximadament unes 24.500 vegades cada dia, ens diu ben clarament, que com més impur siga l'aire inspirat, més malament es realitzarà l'imperiós acte de la respiració, y per lo tant ens anirà posant l'organisme més y més debilitat, perque sa sang será dolenta, y, a la llarga, en condicions de que hi germinin aquest infinit nombre de llevors ó microbis que 'ns donen les clássiques malalties patrimonials d'aquesta terra; essent la principal, la que dona forosament més víctimes, la tísis, ó més ben dit la tuberculosi pulmonar, ja que posém les delicades parets dels pulmons ab contacte d'aire poch oxigenat y que la major part de les vegades porta 'l baccilo que la dona, que, com sabem, se diu de Koch.

De qué depén que l'aire sigui impur? De moltes causes; es impossible citarles totes; dirém les principals, que podem agrupar en dues seccions segons estiguin en la casa que ocupa l'home ó fora d'aquesta.

Per la casa, tenim que la major part de comunes son sense sífo ó tanque aygua—l'única bona y perfecta si está ben establerta,—perque 'ls manca aygua per rentar la casa, perque les cuynes tiren malament y perque els quartos son foscos, petits y sense ventilació, y per la costum d'escupir a terra.

Fora de la casa, tenim que l'vent ens porta infeccions que s'originen en els mal emplaçats cementiris, hospitals, mataders, dipòsits d'escombraries: per la dolentíssima y mal netejada xarxa de clavegueres que sempre en moltes hores del dia sentim sa mortífera brava, la que en alguns carrers se sent dia y nit, vg. carrer Major de Gràcia, Granvia Diagonal y d'altres.

Per la falta de paviments apropiat que no donguin tanta pols, evitable ab l'alquitrant y petrolatge com se fa en paissos civilsats, perque escupim a terra, perque tenim aquestes ridícoles y mal enteses plantacions que no fan altra cosa que empastifar l'atmosfera y sobretot per falta d'aygua pera que enjagada una ó dues vegades per dia, sobre 'ls carrers y clavegueres, arrastrin les causes que atenten ab la nostra salut.

Si aixís se fes no veurim aquestes boirades, aquest núvol tan espés que volta les grans ciutats y la nostra casi sempre, donant que per naturalesa li es devegades difícil renovar l'aire atmosfèric, el que respirém per lo tant molt contaminat si no's fan els possibles pera evitarho.

Remeys: els individuals a n'aquest punt son poch, se concretan a la casa, més endavant els concretarém; els colectius son molts y a n'aquí sí que l'Ajuntament té que fer: per lo tant, Srs. Regidors que porteu la veu d'un poble que us ha donat son vot perque ens fesiu be a tots, no perque vos lluhí y vos en aprofiteu... Perque res se fa de positiu, y 's pert el temps discutint unes coses que fan caure la cara de vergonya? Clavegueres, empedrats, aygua pura y potable, carrers amples y aceres netes ens fan falta. Direu que ja ho sabeu ¿eh? jo també ho sé: perque no feu casi res pera conseguirho tothom també ho sab.

AEROBI

Profanació

Ab aquest títol encapsalavem la setmana passada un exordi al article de l'Isart Bula, ab referencia a lo succehit en l'enterrament d'En Juli. Y essent dit article publicat com en *Tribuna Il·lure* que tothom

sab qu' existeix en nostre periódich, insertem avuy un escrit d' *Un catòlich de Masnou*, a qui, empró, dihem que sentim no ha-gi firmat com ho feya En Bula.

Es aixís:

Profanació

En l'article que publicareu, Sr. Director, la senmana passada ab aquest títol y en lo firmat pel Sr. Isart Bula, hi ha conceptes que cal aclarir si bé sens el més petit ánim de controvertir, puig ni jo estich en materia anti-religiosa a l'altura d'aquell firmant, ni ell se trova a la méva, en materia religiosa.

Paysá d'En Juli, els meus ulls l'han vist entrar a la Iglesia Católica acompanyant, com excelent espós—unit pel Sagrament del Matrimoni—á sa bona esposa, á dotzenes de vegades. No era, donchs, puch creure, un indiferent en materia religiosa; tot lo més, un molt tolerant.

Amich d'En Juli y d'una etat ben semblanta a la séva, me crech ab motius pera afirmar que 'l difunt havia ó hauria deixat á sa esposa en complerta llibertat de que són cadavre sigués enterrat segons el desitj d'ella. Y En Juli bé podia pensar que sa esposa hauria de disposar que l'enterrament fós catòlich quan fins a Ofici l'acompanyava tantes y tantes vegades.

Catòlich fins al moll dels ossos, podria provar que no són *cerimonies ridícoles* les que fém ab nostra religió; y En Juli bé devia també estimarho aixís quan no fugia d'elles per més que la Religió no l'obligava, com no obliga a ningú, a acostarshi.

Tolerant en alt gran, deixo a la consideració de tothom si han estat, ó no, seriosos els enterraments civils—molt poch, per cert—que s'han vist en nostra terra.

Home de cor, no puch menys que agrahir al Sr. Bula colquns dels conceptes vertits en son article en els que demostra palesament qu' es un fet que, ab tot y 'ls milers d'enterraments catòlics que 's fan a diari jamay s'havia profanat un sol d'ells; y que nosaltres, els catòlics, may hém profanat els enterraments civils, si bé ens hém abstingut d'assistirhi.

Haig de pensar que no 'm negaré, senyor Director, la mercé de publicar aquestes apreciacions que són les de

UN CATÓLICH
de Masnou

Llevar d'Avenir

Are, de poch, vaig anar a la presó. Un malhaurat company, tancat per la infamia d'un periodista brétol, va fer encaminar mos passos vers l'edifici ombrivol.

La matinada era espléndida y, boy sens adonarmen, divagador, me vaig trobar enfront d'aquelles parets groixudes que, talment com un escarnot, s'aixequen brutalment als afores de la gran ciutat, al bell mitj de la campinya hermosa. Vaig contemplar lo centinella que mandrosament, per forsa, adhuc anyorador de la humil llar, servava la porta d'entrada, ab lo fusell descansat als brassos, y franqueant les reixes horribles, ab la testa baixa y 'l cervell punyit pel dolor, vaig trovarme dins la casa aborrible ahont, segons la llei escrita, han de purgarse 'ls delictes comuns. Me semblá entrar en un estatge funerari y silenciós, barrejantme entre la abigarrada munió vaig comensar a descapdellar visions tristes, escenes llegides en vells llibres y que m'han fondament impresionat.

Son ignoblement tractats los presos y, una volta condemnats per la justicia humana, poques estones poden comunicarse ab llurs germans, més sortosos qu'ells perque gaudeixen de l'ayre a plé pulmó y també, molt remarcablement, perque gaudeixen de la llibertat. Tantsols una mitj horeta en los jorns de festa, encare que bon xich allunyats, poden enraonar ab los qu'ells plascia. Es per aixó que, aprofitantla, s'omplena la entrada d'aquesta tétrica casa d'una gentada immensa, rebuigs de la societat en sa major part, que s'hi aplega per veure als parents ó coneguts que en la solitut gemegen, orfes de tota benhauransa. Infants denerits, joves de lascius moviments, dones greixoses y vellets decrepits aixorden ab sos crits, empenyentse y bromejant molts y altres, per cert ben comptats, asseguts en los banchs reconers y motxos. Un empleat, ab lo mostatxo estarrufat y la cara avol, presideix lo conjunt ab afectada gravetat, repartint cartonets per lo comunicament a qui ho solicita.

Havia d'esperarme y, distret ab la galdosa companyia d'excelents amichs, m'entretenia en admirar aquella munió, per mi visió novella de la vida. Francament com romanía extranyat, ab posat citatiu, guaytant los variats quadros que aprop meu's succehien, d'una bellor malaltissa. Jo m'

admirava d'oír xisclar, per exemple, a la dona d'un reclós, mentres bromejava impertèrritament ab un subjecte apinxat, de cabells llustrosos, que atrevidament la grapejava, y també m'admirava aquell infant qu'aprop meu, ab la boca oberta, contemplava les grosses reixes, pensivol y astorat ensemps, aixís mateix com cridava ma atenció lo pobrich vell que, inmóvil al bell mitj de l'entrada, guaytava perfidiosament vers a l'interior de l'edifici y seguia, ab los ulls encisats, l'anar y venir dels alts funcionaris que, tivats, ab l'espasi penjat de la cintura, entraven y sortien ab majesttat solemnpial... Tot, tot cridava ma atenció y 'm feria l'esmaginansa, esperonantme pietosament a rumiar ab los humils qu'han delinquit per manca d'instruhiment y que alguns pobles, endarrerits y estúpits, en contes de corretgir ab mides prudencials encare fomenten ab llurs repressions contraproduents.

Una remor va distreurem dels meus rumiaments y vaig veure que 'ls amichs s'apilonaven a una porta, frissosament. Ab el goig del qui compleix un dever tots volgueren entrar a l'hora y vetaquí que 'l malhaurat company allá no hi era pas. Correm ansiosos vers una altra porta que s'obria y tampoch era allí. Mes, a la fi, entrarem en un altre departament y allí, darrera una d'aquelles gavies numerades, lo malhaurat company nos esperava, ab son trajo de ratlletes blaves, cofoy de poder explayarse una estoneta ab nosaltres.

Parlarem y, tot parlant, sentiem que 'ls cors nos bategaven hardidament. Tothom, qui més ó qui menys, volia adreçarli un mot y entre tots, ab un sant desitj, miravem d'entonar un chor harmoniós a la esperansa. Ell nos somreya, nos somreya dol-sament com volentnos rememorar la finesa, y fou allavors quan obrintse pas d'una revolada, ab gest resolut, un home agafá a un infant del bras y va mostrarli al company prés.

L'infant, sens dir mot, guaytá alternativament al prés y al que l'agafava del bras. Aprés, sobtadament, una flama de rencia brollá de sos ulls y 'l seu front, avans seré, va ennuvolarse, per una idea fixa, obsessió...

ANFÓS SANS Y ROSSELL

Som separatistes

No 'ns n'hem d'amagar, ho podem dir ben alt. Hem de ferla sentir la nostra veu avuy, demá y sempre, a tot hora, ab aquella forsa de la convicció, ab virilitat y energies pera que ho senti tothom y escampi la llevar feconda de civilisació y progrés per totes les terres germanes de aquest decadent estat espanyol, y floreixi y grani y fructifiqui l'esplet d'una nova generació que ha de portarnos, en temps no llunyá, la lliberació redemptora ab una ampla autonomia pera nostra Catalunya, avuy altra volta escarnida y befada.

Si, som separatistes, ho podem dir en veu alta, d'aquesta política falsa y destructura qu'exerceix d'ofici la gent políticayre d'allá dalt. Som separatistes, ho hem de repetir cent y mil voltes, de totes les llurs oligarquies, de totes les concupiscencies d'aquestes majories afamades de cárrechs lucratijs y nómines y subvencions, verda-deres sangoneres del país que trevallá, produheix y paga.

S'han d'acabar pera sempre 'ls missatgers de nostra terra, per dignes que aquests siguin, pera anar allá dalt a pidolar justicia y formalitat, y recullirne tant sols menyspreus y desenganys.

No's pidola lo qu'es de justicia. S'exigeix y grou.

Catalunya vol l'autonomia y la tindrá. Per aixó som separatistes dels funestos procediments dels moret, maura y demés comparses de la política d'allá dalt.

Quant s'exigeixi, no's demani, allavors Catalunya triomfará.

JOAN B. ALEMANY Y BORRÁS

Lo de Cementiris

Fém memoria. Nostra Redacció sigué visitada un dia per una vintena d'obrers. Era quan, a cada punt, ens venien avisos de que 'ls fanátics d'un home (?) havien d'assaltarnos....

Aquells homes demanaren als redactors y se 'ls féu entrar ab el convenciment de que havia arribat la colla dels assaltants.

Entraren y... nostres ulls compregueren totesguet que s'tractava d'homes de bé. Ens explicaren el motiu de sa visita; ens demanaren que féssim una campanya contra la injusticia y la immoralitat regnants en els Cementiris; ens mostraren ses

justificades queixes contra'l procedir del periódich autonomista de Unió republicana...

Y 'ls respondrem textualment que ESTAVEM DISPOSATS A FER LA CAMPANYA SEMPRE QUE D'ELLA NO 'N POGUÉS ESDEVENIR UNA EXPULSIÓ DELS OBRERS, es a dir, que posposaríem sempre 'ls interessos polítics y 'ls pecuniaris de LA TRALLA als interessos particulars d'un sol obrer, y per lo tant, molt més als de 125 obrers cumplidors dels llurs devers.

L'ánim ab que vegérem als visitants ens demostrá que hi havia entre ells verdadera cohesió, qu'eren tots ells conscients de que la Rahó y la Justicia han de triomfar. Y aixís, accedint a sos prechs y influits per ses esperances de guanyar, no duptarem ja en comensar a fuetejar als que *preferixen un home a 125 homes*.

Y de nostra campanya 'n vingué la dels diaris. En sortiren les declaracions, s'en va fer ressó! l'Ajuntament, s'en ocupá la opinió pública tota.

Y quines coses han succehit!

S'ha parlat de coaccions fetes en els clarants a fi de que no diguessin la veritat de les coses; s'ha cominat en expulsar de llurs humils cárrechs als honrats obrers que no volen estar desotat 'l jou de *pinxos y valents* que profanen els sagrats llochs ahont reposen els cossos dels ciutadans dignes de respecte tots ells pel sol fet d'esser morts. S'ha evidenciat que hi ha interessos en que segueixin ocupant llurs cárrechs els Brualla y 'ls García Llansó més ó menys expedients.

Y 'l resultat?

Per are, negatiu; per avuy, la Justicia queda clavada en la creu de les males arts d'uns quants.

Mes la Rahó s'imposará; nosaltres no 'ns deturarem en nostre camí de Veritat. Y, per fi, aquella Justicia clavada avuy en creu, desexirà sos brassos, y no ho dupteu! després de bofetejar de ferm y de fort als malvats acullirá y estrenyerá contra són cor als befats fills del trevall sedents de cástich pera 'ls que fan, ab la excusa de la República, una política agradable als governs de la monarquia centralista.

Y 'ls obrers honrats triomfarán una volta més, al pas que 'l Nacionalisme triomfará ab el llurs concurs.

K. LA. VE. RA.

UNS Y ALTRES

No pot de menos que ser adicte a la Solidaritat l'home que sent dins son sí, un cor que li bategui a impuls de la més petita sensació; car aquest, té comenssa de sí mateix, y en els actes de la seva vida obra sempre a impuls de lo que guarda més afinitat ab el seu just modo de sentir y apreciar; y es qu'en tot, el mou un respecte a lo que sense fer pressió a un segón, dona lloch a ser útil a un semblant a la fi home com ell, y factor important per cooperar a tota causa de millorament individual.

Are, aquets que per igual podrien adherir-se y intenten posar inútil trava a nostra via, no poden sentir cap sentiment enlayrat que per un moment els dongui a llur esquifida anima aquell goig tan intens que ens fa sentir bondadosos ab tothom. Es que aquell esperit de toleransa que 'ns anima en nostres actes, no volen sentirlo. Creuen ells qu'els fa perdre el punt d'homes y no volen pactes; es diuen revolucionaris, y devenen reys; primer es sa voluntat, si aquesta no sura, que tot caygui; la reconciliació no s'es feta per ells.

Avesats a viurer en un clos de parets altes, tenen por a la llum. Deixém que visquin a l'esquifida llumaneta d'una lluberna.

F. JOVÉ Y CALBÓ

Sarriá.

LLIBRES REBUTS (1)

Tristany y Isolda, Ricard Wagner.—3 Ptes. —Editor "La Wagneriana".

Cataluña Jurgada, per autors espanyols, no catalans.—2 pessetes.

Lliçons d'Ortografia Catalana, per J. Alco-verro.—1 pesseta.

Domenikos Theortokopulos (El Greco), per Miquel Utrillo.— Colecció de vulgarisació "Forma".—Preu 1 pesseta.

La Vida del Campo.— Poemet catalá de Ramon Masferrer, Francisco J. Garriga y Leandre Sanchez, Pbre.

(1) En aquesta secció s donará compte dels llibres quins autors nos remetin un exemplar.

REALITATS

La realitat s' imposa...

A la llum del món la Nacionalitat Catalana ha assolit el dret d'esser considerada com a tal, donchs cada dia dona noves proves de possehir el robust bràs y la consciència serenitat dels grans pobles, dels pobles que pensen, que volen, que lluyten y que triomfen.

El lloch que li pertoca com a Nacionalitat no li es pas discutible. Ho demostren els fets, els grandiosos y eloqüents fets, ab que sab exteriorisar els seus sentiments y les seves aspiracions.

Aquella Catalunya fuetjada, befada, escarnida, que sapigué redressarse valentament acoplant els seus heterogenis elements en un sol cos, en una sola veu, en una imponenta forsa: Solidaritat Catalana, dona cada dia esplendorosa fé de vida ab actes de gran transcendència y que pregonen arréu que un poble que sab donar tan admirables proves d'educació política, es un verdader poble d'ànima moderna, progressiva y digne per lo tan, d'assolir la plenitud de llibertat.

Catalunya, hermosa Catalunya dels nostres somnis, dels nostres anhels, de les nostres esperances; avuy te comensém a ovirar en la realitat esplendorosa.

Lo que un jorn fou visió somniadora, avuy es fet que s' imposa ab tota la forsa de cosa real; lo que fou anhel, es necessitat de l'ànima; lo que fou esperança, es seguretat, seguretat ferma y absoluta.

Fou somni, perque sols en somnis podiem concebir cosa tan bella; fou anhel, perque espontaniament l'ànima el senti en lo més íntim; fou esperança, perque creguerem en tu, aimada terra de la nostra infantesa, de les nostres il·lusions, dels nostres amors...

Sí, Catalunya; avuy verament identificada ab el dret, ab la rahó y ab la justícia t' veyém avensar magestuosament en el radiant camí de la Llibertat.

El triomf es real: es cosa certa.

CASSIMIR GIRALT

COPS AL BULTO

Llegim als telegrams:

"Cuenca.—Los obreros de la fábrica eléctrica de Estalilla obligaron a los forasteros a abandonar el trabajo ocasionando un tumulto."

Si això hagués passat a Catalunya a hores d' ara, el imparcial, la correspondència militar, el liberal, el progreso y demés premsa anticatalana haurien publicat unes quantes dotzenes d' articles insultant a Catalunya, infant allò del egoísmo de los catalanes, y proposant el boicotatge contra els obrers y els productes industrials de Catalunya.

Pero ha passat allí y tothom calla.

Y es qu' aquí may hem volgut espulsar a qui ve a treballar, encare que 'ns cogui que moltes vegades els forasters reventin els jornals, en perjudici dels obrers catalans, a quins fan una ruïnosa competència.

Als únics qu' espulsariem es als que venen aquí a gaudir, o a robar, o a sembrar odís, o a pretendre assassinar als catalans, y a atropellar la llibertat.

L' enfado d' en Sala y en Roig y Bergadà ab en Moret sembla que va de serio.

Nosaltres, encare que no podém menys de celebrar que els dos únics diputats de cert prestigi que tenia el govern, li hagin girat l' esquena, proclamantse independents, hem de fer notar qu' aquets dos senyors, mentres les injurys y els atropells han anat contra Catalunya, ells han callat com uns lerrouxos; pero en quan els ha tocat el rebrer a ells personalment, allavors s' han sentit ferits en sa dignitat, y han renyit ab el Jefe.

Es a dir qu' aquets senyors tenen en major apreci la seva dignitat particular que la de Catalunya.

Mentres ha durat el debat de la ley de Jurisdiccions en lerroux no ha dit aquesta boca es meva. Ell prou havia anunciat que parlaria, pero el govern li haurà manat que callés, per por de que 'ls comprometés; pero ara que ja está tot llest, surt dihent que 'ls diputats catalans no s' han atrevit a aludir-lo.

Y que n' havien de fer de tú? Qui t' privava de dir lo que volguessis? No enraones sempre que vols? Si has callat es perque t' ho han manat, y perque ho haves de fer a la forsa, puig com que tu en tos escrits y discursos t' has mostrat sempre més atropellador que el govern, no pots combatre la ley de jurisdiccions, a menys de combatre a tu mateix.

Y per això no solzament has callat en el Congrés sino que are la teva gaceta imperial surt dihent que 'ls diputats catalans te tenen por.

en vila.—¡Ep, Sr. mort, ¿que no es lerrouxo vosté?
El mort.—¡Nó!
en vila.—Donchs fora del Cementiri; aquí no més hi poden estar els nostres.

¿Por, a tú, insignificant insecte aixafat per la Solidaritat Catalana?

La millor prova de que a n' en lerroux el carro ja li va pel pedregal es qu' are vol fer valentíes, atrevintse a creuhar paraules insultants ab en Soriano durant la sessió del Congrés.

Are només falta que 'ls seus subdits cridin ¡Viva Soriano!
¿S' estranyen de que diguém això? Donchs no han d' estranyarse.

¿No recorden que fa algún temps en Portas oficial de la guardia civil va escalfar les galtes a n' en lerroux a la Porta del Sol?

Y no recorden també com el dia del Aplech de la protesta, tots els diaris fins el liberal, que s' el seu millor amich, van dir que 'ls lerrouxistes cridaven ¡Viva la guardia civil!

Donchs ja veuen si fora estrany que qualsevol dia cridin ¡Viva Soriano!
¡Aquesta gent son tan conseqüents!

En lerroux després de haverse aprofitat del procés de Montjuich pera enlairarse al setial de diputat, are insulta y calumnia a les desgraciades víctimes.

Nostres llegidors ja recordarán a n' en Pere Corominas, condemnat a mort pel Concell de Guerra, pero qual sentència fou reformada pel Ministre de la Guerra que el desterrà, lo qual basta y sobra pera demostrar la enormitat que s' havia comés.

Donchs are, la gaceta imperial del ex-emperador, redactada pels mateixos que el dia del Aplech de la Protesta cridaven ¡Viva la guardia civil! are ha publicat un article inflamant contra en Pere Corominas, que va passar més d' un any pres a Montjuich, y un altre any al desterro.

Després d' un següent d' insults l' acusa de no haver fet públics els dats que tenia referents al procés de Montjuich.

Pero com que 'ls lerrouxos no saben una paraula de les coses de Catalunya y dels catalans no deuen estar enterats que 'n Pere Corominas te publicat un llibre titolat *Presons imaginaries*, que per cert també va ser publicat en castellà en el que s' fa historia de lo que fou el procés de Montjuich.

Aquesta obra fou escrita mentres en Pere Corominas estava a allí dalt vigilat per la policia que no l' havia deixat a sol ni aombra desde el dia que havia surtit de la presó de Montjuich.

Pero ja es sapigut qu' en aquella casa del carrer de Ponent les tiren sense engaltar y ab tant mala sombra que al triar les calumnies que inventen sempre fiquen les potes a la galleda.

Y tot perque en Pere Corominas no es dels que van a llepar les botes d' en lerroux.

R. I. U.

El pròxim dimecres ha de tenir lloch a la Audiencia el judici oral contra nostre amich en Marcel Riu, corresponent a la primera fulla extraordinaria de LA TRALLA.

El defensor es el distingit y elocuent advocat senyor Laporta.

FUETADES

Demà dissapte, a les deu del vespre, en el local social del Centre Nacionalista Radical, el soci de la mateixa, en Jaume Ventura, donarà una conferencia desenrollant el tema «Ventatjes del obrer dintre 'l Nacionalisme».

El nostre amich y distingit escriptor l'advocat català en Manel Rovira y Serra, resident allí dalt, ens comunica haver cambiat de domicili al carrer de Recoletos, núm. 10.

S'ha constituït a Sallent una nova entitat catalanista que porta per títol «Foment Català».

Li desitjém molts anys de vida.

La Associació de Lectura Catalana se queixa ab molta rahó de la exagerada fidelitat ab que compleixen el seu deber certs empleats de Correus; un d'ells especialment que té la paciència d'esborrar en els sobres dels envios tots els noms escrits en català y posarlos en castellà.

Els elements solidaris de Mataró també se'ns han queixat de que no se'ls permeté la circulació d'un telegrama escrit en català ab tot y esser toterat per la ley.

Nosaltres no'ns estranyém gens d'aquestes coses. ¿Que per ventura no sabem a quin país vivim?

L'eminent y distingit professor en teoria de teixits en Ramon Batlle y Ribas ha mort.

Fou una veritable honra de Catalunya, a la que distingí ab els seus voluosos serveys y 'ls fruyts de sa intelligencia privilegiada que tan afortunats mérits proporcioná a la industria textil.

LA TRALLA creu cumplir un sagrat deber patriòtic fent constar en ses pàgines el dolor que experimenta per la mort d'aquest ilustre català.

El firmant del remitit publicat en el progreso volguent rebatre les afirmacions fetes per nosaltres sobre la cuestió d'una confusió de nom ab el nostre corresponsal d'Esparraguera es una absoluta falsedat. Consti aixís y prou.

En Luque l'altre dia va dir al Congrés que desgraciadament els generals no havien tingut ocasió de fer mérits desde que s' va acabar la guerra ab els Estats Units.

De modo que per aquest senyor el no haverhi guerres es una desgracia.

«Joventut Autonomista de Barcelona», naixent entitat que té acordada sa adhesió a la Unió Catalana, s'ha traslladat al important local del teatre de Les Arts, carrer de Floridablanca, ahont disposarà d'un magnich saló d'actes que li permetrà realisar importants actes públics.

Desitjém molta prosperitat a la novella entitat.

Hem rebut el cartell dels Jochs Florals de la Barceloneta, alquin hi figuren fins a 19 premis, la major part en diners. Lo qual no té res d'extraordinari si s' té en compte l'entusiasme que ha despertat entre 'ls elements tots de la esmentada barriada que's preocupen del enlayment y cultura del poble català.

Ahir dijous se degué celebrar la sessió inaugural del Centre Autonomista Fivaller.

Ha enviat cinch bonos de pá y arrós que hem repartit degudament.

La casa M. Mateos, fotógraf, ha editat unes hermoses postals de sentit patriòtic tant les fotografies com els lemes.

Dijous passat en un tramvia de Gracia a l' hora de sortir LA TRALLA, dels tretze passatgers que hi havien en el interior del cotxe, vuit compraren el nostre senmanari.

Els cinch restants que no 'l llogien parlaven en castellà.

Els estudiants clericals van fer una manifestació. Els anti-clericals ne varen fer un' altre.

Tots plegats deuen ser gent que vol contribuir a la obra del govern.

Els nens y nenes de l' Escola Horaciana agraïts per les belles estones que ab ses inspirades poesies els ha fet passar el Poeta que tant ha filtrat en llurs cors, están organisant pera 'l dissapte, dia 24, una festa poética musical en honor de l' Ignasi Iglésies.

En Mayner, diputat republicà per Reus, no va assistir, ni s' va adherir al mitin republicà nacionalista que s' va celebrar en aquella vila el passat diumenge ahont hi va parlar el diputat Nougues, company de candidatura.

En cambi havia sigut un dels que més havia obsequiat a n' en Romanones, y fins va oferirli un banquet a n' el seu magatzem de vins.

En Giner de los Rios, rabí anti-solidari y anticatalanista y qefe dels regidors lerrouxistes del Ajuntament, també es un gran admirador del ministre coix, a qui may se descuidava d' anar a rebre a l' estació.

¡Quines coincidencies!

En Giner de los Rios en la sessió del Ajuntament se va declarar contrari de l' autonomia universitaria.

Per ells está molt be que les eleccions pera les places de catedràtics s' hagin de fer allí dalt.

En això obra per instint de conservació, perque si s' fessin a Barcelona, ahont tindrian facilitat de concorri 'ls catalans, naturalment que en Giner de los Rios no hauria pogut ser catedràtic. Y com ell molts altres.

Perque a la Universitat de Barcelona casi no més hi ha catedràtics castellans, y 'ls estudiants catalans se troban forasters dins de casa seva.

A Manresa s' ha comensat a publicar un senmanari catalanista que porta per títol «¡Pu-Put!».

Desitjém al nou confrare molts anys de vida.

Les diputacions provincials reunides en Assamblea han acordat una pila de coses molt importants, tant importants que ni siquera volém parlarne pera no fastigujar als llegidors.

Fins han acordat veure ab goig allò de l' amnistia.

Y fins van acordar que l' Orfeo Català no cantés «Els Segadors».

VIC. y ME.

Cartera de Comunicacions

AL COVE: Un lleydatà.—Jordi Catalunya: pasat d' actualitat.—B. C. Sabadell.—Clar y Català.—P. B.—M. del M.—F. V.—Rossinyolet: fora d' actualitat.—C. C.

CONTESTACIONS: V. D. y M. R. no ho permet la sacrosanta ley.—A. Soler: no s' poden fer propagandes particulars.—Joseph Albert: encare no n' hem parlat prou.—J. T. D.: Ja varem dir que no s' podien publicar.

A LA IMPREMTA: Joan Criquet.—Un obrer nacionalista.

CALENDARI: F. Boix y Puigventós.—Joan Fasi.

¡NACIONALISTES! afavorint als Industrials Catalans, donarém proves d' estimar a Catalunya.

CASES RECOMANABLES

Francisco Fontanells.—Forn de pá.—Giralt Pellicer, 12, Barcelona.

Jaume Feliu.—Queviures y Semoleria.—Giralt Pellicer, 12, Barcelona.

Joseph Feliu.—Tenda de vins y olis.—Rech

Condal, 2, Barcelona.

Pere Sallés.—Queviures y forn de pa.—Pla-

ssa Major, Sant Cugat del Vallés.

Pere Arpi.—Fabrica productes ceràmichs.

—Pl. Octavia, 1, Snt. Cugat del Vallés.

Joan Batlle.—Llibreria L' Arxiu.—Tapine-

ria, 48, Barcelona.

Pau Fortuny.—Vins y olis.—Alvarez, 2,

Barcelona.

Baguná.—Llibreria.—Cardenal Casañas, 4,

Barcelona.

Imp. LA REMAIXESA, Xuclà, 13, baixos